

PROF. LEONUI JOVAIŠAI – 85

2006-ųjų sausį profesorius Leonas Jovaiša švęs gražų 85-erių metų jubiliejų. Visa profesoriaus akademinė ir praktinė veikla buvo skirta produktyviam psichologijos mokslo rezultatų tikymui pedagogikoje.

Prof. Leonas Jovaiša gimė 1921 metų sausio 11 dieną Lieplaukėje, Telšių valsčiuje. 1941 m. baigė Telšių gimnaziją, o 1950 m. – Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto psichologijos-pedagogikos studijų programą ir apgynė diplominių darbą „Nusistatymo psichologija“.

Pedagogines problemas profesorius išmanė ne tik teoriškai. 1941–1948 metais jis mokytojavo Anykščių bei Telšių gimnazijose, Kelmės vidurinėje mokykloje, dėstė Trakų ir Telšių mokytojų seminarijose. Nuo 1948 m. iki 1958 m. L. Jovaiša dirba mokytoju Klaipėdos mokykloje-internate ir Palangos vidurinėje mokykloje, dėsto Klaipėdos mokytojų seminarijoje, vėliau – Klaipėdos mokytojų institute.

1958 m. docentas Alfonsas Gučas pakviečia Leoną Jovaišą į tuo metu steigiamą Mokyklų mokslinio tyrimo institutą dirbti mokslinių sekretoriumi. Intensyviai dirbdamas mokslinį darbą, profesorius nepamiršo ir dėstytojo darbo. Jis dėsto Vilniaus pedagoginiame institute bei Vilniaus konservatorijoje. 1964 metais L. Jovaiša apgina pedagogikos mokslų kandidato disertaciją Maskvos pedagoginių mokslų akademijoje. Šioje disertacijoje jis nagrinėjo moksleivių profesinio orientavimo problemą ir praktiškai or-

ganizavo profesinio konsultavimo kabinetų steigimą Lietuvoje. 1970 m. Vilniaus pedagoginiame institute jam suteikiamas docento vardas.

1970 m. L. Jovaiša pakviečiamas dirbti į Vilniaus universiteto Pedagogikos ir psichologijos katedrą. Jis dėsto įvairias psichologijos ir pedagogikos disciplinas, vadovauja aspirantų moksliniams darbams. 1971 m. Vilniaus universitete apgina pedagogikos mokslų daktaro disertaciją, o kitais metais jam suteikiamas profesoriaus vardas.

Atsiskyrus katedroms, profesorius L. Jovaiša lieka dirbti Pedagogikos katedroje, o nuo 1978 iki 1986 m. renkamas jos vedėju. Ir nors švietimo klausimai yra profesoriaus mokslinio darbo šerdis, psichologiniai pedagogikos aspektai, kurie ryškūs visuose L. Jovaišos darbuose, išskiria jį iš visų kitų Lietuvos mokslininkų, nagrinėjančių ugdymo problemas. Didžiulė profesoriaus kompetencija, erudicija, puikūs vadovo gebėjimai atsiskleidė jam vadovaujant aspirantų, o vėliau ir doktorantų darbams. Keturiasdešimt jo vadovautų aspirantų bei doktorantų sėkmingai apgynė disertacijas ir toliau plėtoja bei praktiškai realizuoja profesoriaus idėjas.

Profesoriaus Leono Jovaišos mokslinių darbų sąrašas solidus. L. Jovaiša parašė 314 straipsnių, išleido 30 knygų, yra 16 straipsnių rinkinių sudarytojas ir kitų mokslo populiarinimo bei metodinių leidinių autorius. Profesoriaus iniciatyva pradėtas leisti Vilniaus universiteto žurnalas

„Acta paedagogica Vilnensia“. Svarbiausios jo knygos yra šios: „Apie profesinį orientavimą mokykloje“ (1967); „Mokinių parengimo rinktis profesiją pagrindai“ (1970); „Profesinis orientavimas“ (1973); „Psichologinė diagnostika“ (1975); „Profesinio orientavimo pedagogika“ (1978); „Asmenybė ir profesija“ (1981); „Ugdymo gairės“ (1985); „Pedagogikos terminai“ (1993); „Edukologijos įvadas“ (1993); „Edukologijos pradmenys“ (1994); „Hodegetika“ (1995); „Profesinio konsultavimo psichologija“ (1999); „Ugdymo mokslas ir praktika“ (2001); „Veikimo įgymių plėtra“ (2004) ir kt. Profesorius Leonas Jovaiša ir toliau lieka kūry-

bingas, kupinas naujų idėjų. Tai byloja ir du nauji darbai, atiduoti leidykloms: „Veikimo tobulinimo vertybės“ ir „Aiškinamasis edukologijos žodynas“.

Didžiuliai profesoriaus nuopelnai neliko neįvertinti. 2001 m. jis apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinu.

Negalima nepaminėti ir kitų profesoriaus pasiekimų. Jis yra parašęs ir išleidęs dvi poezijos knyges, kuriose nemažai vietos skiria poetiniams apmąstymams apie mokytojo profesiją.

Sveikindami profesorių gražaus jubiliejaus proga, linkime geros sveikatos ir laukiame naujų knygų bei naujų susitikimų.

„Psichologijos“ žurnalo redakcija